

Số: 181/2013/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 26 tháng 8 năm 2013

V/v Thương lái tổ chức đẩy mạnh mua tôm
nguyên liệu tươi đưa sang Trung Quốc

Kính gửi: - Bộ Nông nghiệp và PTNT
- Bộ Công Thương
- Tổng cục Thủy sản

Tôm là sản phẩm chiến lược trong xuất khẩu (XK) thủy sản nói riêng và XK của Việt Nam nói chung. Giá trị XK tôm Việt Nam mỗi năm hiện nay khoảng 2,3 - 2,5 tỷ USD (chiếm 37 - 40% tổng giá trị XK thủy sản). Một sản phẩm mang lại hơn 2% tổng giá trị XK của Việt Nam. Ngành công nghiệp nuôi trồng, sản xuất, chế biến và XK tôm đang là trọng tâm kinh tế của nhiều tỉnh thành từ miền trung đổ vào, tạo hàng trăm nghìn việc làm và tạo nên lợi thế cạnh tranh của Việt Nam trong cơ cấu Nông - Lâm - Ngư.

Trong vài năm qua, đã xuất hiện tình trạng các thương lái mua tôm sú và tôm chân trắng cỡ lớn với giá cao tại hầu hết các tỉnh có nuôi tôm, rồi ướp đá hoặc cấp đông và chở thẳng sang Trung Quốc. Hiện trạng này đã tác động tiêu cực tới nguồn cung tôm nguyên liệu cho các DN chế biến tôm trong nước, đã khiến nhiều DN liên tục thiếu nguyên liệu cho chế biến XK, nhất là ảnh hưởng đến các đơn hàng chế biến sản phẩm giá trị gia tăng.

Tuy nhiên, trong khoảng gần 1 tháng trở lại đây, tình hình diễn biến đã phức tạp hơn nhiều. Theo phản ánh của các DN hội viên VASEP, nhiều thương lái đang gia tăng việc thu mua tôm tươi từ các tỉnh rồi ướp đá vận chuyên sang Trung Quốc với khối lượng lớn, tăng đột biến, cụ thể: (1) ngoài tôm sú và tôm chân trắng cỡ lớn, họ đang mua sang cả tôm chân trắng cỡ nhỏ (size up100 con/kg) mà trước đây họ không mua, (2) mua trực tiếp từ ao hoặc đại lý thu gom rồi ướp đá, đóng thùng, (3) mua giá cao hơn hẳn từ 15-20% giá mà các DN trong nước đang mua, (4) khối lượng lớn, theo đánh giá là tới cả 100 tấn/tỉnh/mỗi ngày và (5) các thương lái thu mua và không quan tâm kiểm soát kháng sinh trong tôm nguyên liệu, mà còn thực hiện bơm chích tạp chất có mục đích, (6) các thương lái cạnh tranh với nhau, và đang gây rối loạn thị trường nguyên liệu tôm.

Hiệp hội VASEP xin trân trọng báo cáo và nhận định rằng tình hình này đang và sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến XK tôm của Việt Nam, cụ thể:

- Các DN tôm trong nước không còn nguyên liệu để đảm bảo chế biến và cung cấp cho các thị trường trước mắt, và mất dần bạn hàng về lâu dài do không đảm bảo về sản lượng.
- Việc này khiến lượng tôm nguyên liệu thô XK tăng cao, cơ cấu SP tôm giá trị gia tăng XK của Việt Nam sẽ giảm sút nghiêm trọng, ảnh hưởng lớn đến giá trị gia tăng của sản phẩm chiến lược mà các DN đã đầu tư nguồn lực và công nghệ tân tiến.

- Vấn đề chất lượng, đặc biệt là kháng sinh và tạp chất, sẽ có nguy cơ không kiểm soát được, ảnh hưởng tiềm tàng đến hình ảnh tôm Việt Nam, ảnh hưởng đến sự nỗ lực chung của Nhà nước và các DN trong vấn đề kiểm soát kháng sinh, chất lượng tôm nuôi.
- Việc cạnh tranh tăng cao của các thương lái đang gây rối loạn thị trường tôm nguyên liệu tại Việt Nam. Xét kinh nghiệm & tác động tiêu cực đã có với một số sản vật nông sản được mua giá cao chuyển sang Trung Quốc trong thời gian qua, người dân ham giá cao sẽ dễ bị lừa đảo, giật tiền hoặc đầu tư ồ ạt cho lợi ích trước mắt không theo quy hoạch hoặc các vấn đề quan trọng khác như kháng sinh, chất lượng, tạp chất ...

Vì tầm quan trọng của sự việc, Hiệp hội kính báo cáo và trân trọng đề nghị Quý Bộ nghiên cứu có các biện pháp hữu hiệu để ngăn chặn và hạn chế thiệt hại cho người nuôi và DN; kiến nghị có các biện pháp kịp thời tăng cường công tác quản lý thị trường ở các địa phương nhằm kiểm soát chặt tình trạng kể trên đối với một sản phẩm chiến lược của ngành.

Trân trọng cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục A86;
- Cục CBTM NLTS và Nghề muối;
- Cục NAFIQAD;
- Cục XNK (Bộ Công Thương);
- Chủ tịch và các PCT HH;
- VPDD HH tại Hà Nội;
- Lưu VPHH.

**TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THƯ KÝ HIỆP HỘI**

**BAN
CHẤP HÀNH**

Trương Đình Hòa